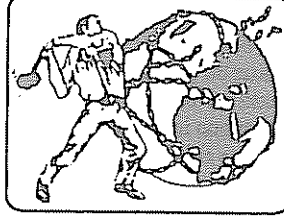

GEGEN DIE STRÖMUNG

Organ für den Aufbau der Revolutionären Kommunistischen Partei Deutschlands

1/98

Nisan/Mayıs 1997 - Türçesi Mayıs 1998

Lenin'in "Devlet ve Devrim" adlı eserinin aktüel anlamı üzerine:

Devlete karşı beslenen batıl inanca karşı mücadele !

Gün be gün güya devletin mali krizi üzerine tartışmalar başlatılmakta ve "zayıf devlet cihazı" üzerine bir sürü laf kalabalığı üretilmektedir (bundan anlaşılacak şey, mücadele yoluyla elde edilen bir takım sosyal hakların budanmasıdır!). Sendika beyleri şöyle haykırmağa başladılar: "Devletimizi" yapılacak mali tasarruflarla işlevsiz bırakmayalım. Aynı esnada ise devletin askeri ve polis cihazı (ki bunlar devletin esas fonksiyonlarıdır), giderek mükemmelleştirilmelidir. Buna ek olarak devletin bir takım yan fonksiyonları üzerine ateşli tartışmalar yürütülmelidir. "Devlet nedir?", "Devletin genel fonksiyonu nedir, özel fonksiyonu nedir?", onun içinde yaşadığımız kapitalist toplumdaki fonksiyonu nedir soruları üzerine korkunç derecede bir kaos ve karışıklık hüküm sürmektedir. Tüm bu kesme keşin içerisinde, bu sorunlar hakkında açıklık kazanmak için temel olguları ortaya koyan, devlet sorununu bölümlere ayırarak sistematik bir şekilde açıklayan ve perspektif gösteren bir temsil yapıtı bulunmaktadır: Bu yapıtı, W. İ. Lenin'in "Devlet ve Devrim" adlı eseridir!

Devlet sorunu en karışık ve en zor sorunlardan biridir. Bu sorun Lenin'in de söylediği üzere, egemen sınıfların çıkarlarını doğrudan ilgilendirdiği için de burjuva ideologları tarafından bu şekilde karıştırılmıştır.

"Devlet öğretisi toplumsal imtiyazların, sömürünün kalmasını, kapitalizmin varlığını haklı çıkarmaya hizmet etmektedir..."⁽¹⁾

Lenin'in devlet sorunu üzerine genel geçerli bu tespitlerine ek olarak Almanya'nın kendine özgü özellikleri de eklenmek zorundadır. Ki, bu özellikler Nazi faşizminden çok öncelerine kadar uzanan, Almanya'nın devrimci olmayan tarihine dayanmaktadır. Daha 1895 de⁽²⁾ Engels, Marks'ın "Fransa'da iç savaş" adlı eseri için yazdığı önsözde, şunları tespit ediyordu:

"... tamda Almanya'da felsefi alanda mevcut olan devlete karşı beslenen batıl inanç, burjuvazinin genel bilincine ve hatta bir çok işçinin genel bilincine yerleşmektedir..."⁽³⁾

Engels'in yazdığı gibi Hegel devleti "akıl gerçeği ve resmi" olarak tanımlamaktadır.⁽⁴⁾ Engels Almanya'da mevcut olan devlete karşı derinden beslenen batıl inancı ve kaynağını şöyle karakterize eder:

"Felsefi düşünceye göre devlet, 'düşüncenin gerçekleşmesi' dir, ya da yeryüzünde tanrı imparatorluğunun felsefe diline çevrilmişidir, ki yeryüzü

ebedi gerçeğin ve adaletin gerçekleştiği ya da gerçekleşeceği alandır. Ve devletle bağıntılı her şeye duyulan batıl itikatı saygı buradan kaynaklanır ve çocuk yaştan itibaren, tüm toplumun ortak işlerinin ve çıkarlarının, şimdiye kadar yapıldığından, yani devlet ve onun dolgun maaşlı resmi makamları tarafından yapıldığından başka türlü yapılamayacağını düşünmeye alışıldığı için o ölçüde kolay yerleşir."⁽⁵⁾

Engels burada,

" demokratik cumhuriyette devletin monarşide olduğundan 'daha az olmamak üzere' 'bir sınıfın başka bir sınıfı ezme mekanizması' olarak ..."⁽⁶⁾

görmek istemeyenlerle polemik yürütmektedir.

Lenin, Ağustos 1917'de yani doğrudan Ekim devriminden önce yayınlanan "devlet ve devrim" adlı yazısını bu soruna adadı. Bu eser, oportünistlerin Marks'ın devlet sorunu hakkındaki öğretisini tümüyle çarpıttıkları, devrimci içeriğini boşalttıkları ve birinci emperyalist dünya savaşında anavatan savunusunu içeren bir politikayı propaganda yaptıkları bir zamanda yazıldı. Lenin Ağustos 1917'de "devlet ve devrim" in önsözünde şunları saptadı:

"Emekçi kitleleri, genelde burjuvazinin, özelde emperyalist burjuvazinin etkisinden kurtarma mücadelesi, "devlet" ile ilgili oportünist önyargılara karşı

mücadele olmadan olanaksızdır."⁽⁷⁾

Devlet sınıf karşıtlıklarının uzlaşmazlığının bir ürünüdür

Burjuva devlet filozofları, devleti çoğu kere, "insanlığın ortak yaşantısını düzenleyen" kalıcı ve ebedi olarak sürecek bir şey olarak ortaya koymaktadırlar.

Gerçek olan ise şudur ki, daha sınıfların henüz varolmadığı ilkel komünizmde devlet yoktu. O halde devlet, her zaman varolan bir şey değildir. Devletin neden ortaya çıktığı sorunu muhakkak ki önemli bir sorundur. Çünkü bu soruya verilecek yanıtın içinde, devletin ne zaman ve hangi koşullar altında sönebileceğinin de cevabı bulunmaktadır.

"Devlet, sınıf çelişkilerinin uzlaşmazlığının ürünü ve tezahürüdür. Devlet, sınıf çelişkilerinin objektif olarak uzlaştırılmadığı yerde, zamanda ve ölçüde ortaya çıkar. Ve tersine: devletin varlığı, sınıf çelişkilerinin uzlaşmaz olduğunu kanıtlar."⁽⁸⁾

Devlet toplumun sınıflara, köle sahipleri ve köleler -yada genel olarak söylersek sömüren ve sömürülen- olarak bölündüğü zaman, ortaya çıktı. Ancak o zaman sistemli olarak zor kullanmak için, sömürülenleri baskı altında tutmak için bir aygıt gerekli oldu. Çünkü, özel bir baskı aracı olmaksızın, küçük bir sömürücü azınlık, sömürülen yığınların büyük kesimlerini baskı altında tutamaz.

O halde devlet olarak tanımlanan "iktidar" nedir, onun esas gücü nerede yatmaktadır?

"Emrinde hapishaneler vs. bulunan, silahlı insanlardan oluşan özel formasyonlardan ibarettir... Daimi ordu ve polis, devlet erkinin esas silahlarıdır..."⁽⁹⁾

Burjuva devlet filozoflarının, daha sonra oportünistler ve revizyonistler tarafından günümüze kadar kullandıkları numara, görünüşte sanki devleti sınıflar üstü tarafsız bir kurummuş gibi, gerekli olan şeyin karşı sınıfların çıkarları ahenk içinde ele almak gerekmiş gibi ortaya konulmasında yatmaktadır. Bu iddia ile şu gerçeği saptanmaktadır:

"Devlet, sınıf çelişkilerini dizginleme gereksiniminden doğduğu için; ama aynı zamanda bu sınıfların çatışmasının ta ortasında doğduğu için, o kural olarak en güçlü, iktisaden egemen sınıfın devletidir ve onun sayesinde siyaseten de egemen sınıf haline gelir ve böylece ezilen sınıfı bastırmak ve sömürmek için yeni araçlar elde eder."⁽¹⁰⁾

Lenin'in Engels' e gönderme yaparak ortaya koyduğu gibi, devlet kökeni ve karakteri icabı sınıfların uzlaştırılmasının organı değil, tam tersine

"sınıf egemenliğinin bir organı, bir sınıfın bir başka sınıf tarafından ezilmesinin organıdır; sınıfların çatışmasına gem vurmamak suretiyle bu baskıyı yasa mertebesine yükseltip pekiştiren bir 'düzen' in yaratılmasıdır."⁽¹¹⁾

Sınıf karşıtlıkları o halde sadece geçici olarak bastırılabilir, onlar uzlaştırılmazlar çünkü sömürücülerle sömürülenlerin çıkarları uzlaşmaz bir şekilde karşı karşıya durmaktadır.

Proletaryanın baskı altında tutulması ve emperyalist savaşın bir aracı olarak burjuva devleti

Burjuva devlet aygıtı burjuvazinin elinde, proletaryayı ve diğer sömürülen emekçileri baskı altında tutmak için, mümkün olduğunca aksaksız bir şekilde sömürmek ve bu sömürü düzenine karşı her direnişi çekerdekten boğmak için bir araçtır. Burjuvazi diktatörlüğünü, esas olarak ordu, polis, hapishaneler, yargı aygıtı ve nihayet muazzam bir memurlar ordusu aracılığıyla uygulamaktadır.

Emperyalizm zamanında sınıf karşıtlığının keskinleşmesi, burjuva devlet aygıtının güçlenmesini beraberinde getirdi. Emperyalizm çağını, Lenin'in tespit ettiği gibi,

"olağanüstü bir güçlenişini, gerek monarşist gerekse de en özgür, cumhuriyetçi ülkelerde proletaryaya karşı baskı önlemlerinin artırılmasıyla bağıntı içinde onun bürokratik ve askeri aygıtının görülmedik bir büyümesini gösterir."⁽¹⁾

Aynı zamanda emperyalizmin rekabet savaşımı, emperyalist büyük güçlerin dünya da egemenliği için mücadelesi, emperyalist ganimeti yeniden paylaşmak için, etki alanlarının ele geçirilmesinden emperyalist bir dünya savaşına kadar hepsi için, aynı şekilde burjuva devletin askeri aygıtının güçlenmesine ve toplumda her alanda militarizmin güçlenmesine götürdü. Tamda bu gerçekten dolayı, proletarya içindeki burjuva etkisinin yayıcıları olarak, burjuvazinin işçi sınıfı içindeki ajanları olarak oportünistler, burjuva devleti ve onun savaş politikasını şirin göstermekte ve savunmaktadır:

"Proleter devrimin devlete karşı tavrı sorununun tahrifi ve suskunlukla geçiştirilmesi, devletler emperyalist rekabetin sonucunda askeri aygıtlarıyla, İngiltere'nin mi yoksa Almanya'nın mı, şu finans kapitali mi yoksa bu finans kapitali mi dünyaya egemen olacağı kavgasını karara bağlamak için milyonlarca insanı yok eden savaş canavarına dönüştüğünde çok büyük bir rol oynamak zorundaydı."⁽²⁾

Lenin, burjuva demokrasisinin neden ve hangi ölçüde "kapitalizmin düşünülebilecek en iyi biçimi" olduğunu açıklamaktadır. Burjuva egemenliği, burjuva demokrasisinde, sömürülenlerin ve emekçilerin haktan yoksunluğunu görülecek bir şekilde gözler önüne getiren (örneğin, işçilerin seçim hakkından yoksun oluşu) "kapitalizmin kötü bir örtüsü"ne bağımlı olmadığı için, daha da emniyetlidir. Burjuva demokrasisi, bütün yurttaşların yoksul yada zengin olsun görünüşte eşitliğini yaratır. Sermaye iktidarını burada memurlara doğrudan rüşvet ve "hükümet ile borsa arasındaki ittifak" yoluyla öyle emniyetli bir şekilde dolaylı olarak gerçekleştirmektedir, tamda bundan dolayı öyle emniyetlidir ki, bu temelde kişilerin veya kurumların hatta burjuva demokrasisinin partilerinin değişmesi bu iktidarı sarsmamaktadır. Lenin buna şunları da ekledi:

"Bugün emperyalizm ve bankaların egemenliği, herhangi bir demokratik cumhuriyette zenginliğin mutlak gücünü savunma ve gerçekleştirilmenin bu iki yöntemini, olağanüstü bir sanata

'geliştirdi'."⁽³⁾

Burjuva parlamentarizmi, kapitalist sömürü ilişkilerini gizlemek için önemli bir araçtır. Bu aldatma ve yalan sistemiyle, tamda kapitalist devletin gerçek sınıf karakteri gözlerden gizlenmektedir ki, böylelikle sermaye iktidarını emniyetli ve arızasız bir şekilde uygulayabilsin. Genel seçme hakkı ve burjuva parlamentarizmi üzerine çoğunluğunun iradesinin objektif olarak, hiç bir zaman ifade edilemeyeceği gizlenmektedir. Gerçek "devlet" işleri, kulislerin arkasında ayarlanmakta ve kurmay ve bakan odalarında yapılmaktadır. İşçi yığınları olduğu gibi diğer sömürülen emekçiler kapitalist sömürü koşulları nedeniyle, burjuvazinin geniş ölçüdeki tekelciliği nedeniyle vb., politik ve hukuksal eziyet ve baskı nedeniyle, gerçeklikte burjuva demokrasisinin "politik irade oluşturma"sına katılımın dışında tutulmaktadır. Bu yüzden seçimler kapitalizmde, "işçi sınıfının olgunluğunun ölçüğü" dışında başka bir işe yaramazlar⁽⁴⁾. Lenin, Marks' a dayanarak şunları yazmaktadır:

"Çok küçük bir azınlık için demokrasi, zenginler için demokrasi- kapitalist toplumun demokratizmi budur..."

Marks, Kümün deneyiminin tahlilinde şunları söylerken kapitalist demokrasinin bu özünü parlak biçimde kavramıştır: ezilenlere birkaç yılda bir, ezen sınıfın hangi temsilcisinin onları parlamentoda temsil edeceğine ve ezeceğine karar verme imkanı verilir!⁽⁵⁾

Burjuva devleti, her biçimiyle burjuvazinin proletarya üzerinde bir baskı aracı olduğu gerçeği, baskının **her biçimine** proletaryanın kayıtsız kalacağı demek değildir. Çünkü;

"Sınıf mücadelesinin ve sınıf baskısının daha geniş, daha özgür, daha açık biçimi, proletarya için, sınıfların ortadan kaldırılması mücadelesinde genel olarak büyük bir kolaylık anlamına gelir."⁽⁶⁾

Nerede daha fazla burjuva özgürlükler varsa, proletaryanın bunları şiddete dayalı sosyalist devrimi ilerletme mücadelesi açısından kullanacağı açıktır. Mücadele koşulları burjuva-parlamerter demokrasisinde, faşist bir devlete yada Çarlık Rusya'sına nazaran daha iyidir. Ne var ki bu, Komünist Partisi'nde burjuva demokrasisi çerçevesinde sermayeyi "iktidardan uzaklaştırma"nın mümkün olduğu biçimindeki **reformizme ve legalizme karşı**, her türlü demagoji ve illüzyona karşı kararlı bir **mücadeleyi** talep etmektedir.

Burjuva devlet cihazının şiddete dayanan devrimle parçalanmasının zorunluluğu üzerine

Eğer iktidar ilişkilerindeki bir değişiklik, parlamento üzerinden genel seçimlerin yardımıyla mümkün değilse, çünkü burjuvazi egemen sınıf olarak bütün baskıcı enstrümanları elinde tutuyor ve onları gönüllüce vermiyorsa ve bunun dışında faşist egemenlik biçimlerini uygulama durumundaysa, yani eğer,

"devlet, sınıf karşıtlığının uzlaşmaz ürünüyse, ... o zaman açıktır ki, yalnızca şiddete dayalı bir devrim olmadan değil, aynı zamanda egemen sınıfın yarattığı ... devlet iktidarı aygıtı da yok edilmeden,

ezilen sınıfın kurtuluşu mümkün değildir."⁽⁷⁾

"Marks'ın düşüncesi, işçi sınıfının 'hazır devlet mekanizmasını' parçalamak, paramparça etmek zorunda olduğu ve kendisini sadece onu ele geçirmekle sınırlayamayacağı yolundadır."⁽⁸⁾

Bu, Lenin'in vurguladığı gibi, marksizmin şiddete dayalı devrimde burjuva devleti karşısındaki görevleri sorunundaki esas öğretisidir. Burjuva devlet aygıtı, şiddete dayalı proletarya devrimi ile, silahlı mücadele ile, milyonlarca kitlenin iç savaşında proletaryanın ve komünist partisinin önderliğinde yukarıdan aşağıya kadar paramparça edilmek zorundadır, böylelikle burjuvazi devrilebilsin ve proletarya diktatörlüğü, proleter devleti kurulabilsin. Lenin, Engels'in "şiddete dayanan devrim hakkındaki gerçek övgüsünü" özel olarak şöyle vurgulamaktadır:

"Marks ve Engels'in tüm öğretisinin temelinde, kitleleri şiddete dayalı devrime dair bu tür ve tam da bu tür düşüncelerle sistemli biçimde eğitmek zorunluluğu yatar."⁽⁹⁾

Lenin "Devlet ve Devrim" adlı eserinde bilimsel komünizmin, eski devlet aygıtının, en örtülü biçimde de olsa **oportünizme karşı uzlaşmaz bir mücadele** içinde yıkılmasının zorunluluğu konusundaki öğretisini geliştirdi. Lenin, berrak ve kanıtlayıcı belgelerle II. Enternasyonalin I. dünya savaşından çok önce tüm ihanetinden önceki teori ve pratiğinde, Kautsky ve Plehanov gibi adamların proleter devriminin devletle ilişkisi konusundaki **sapmalarının** oportünizmi kolaylaştırdığını ve beslediğini, doğrudan Marksizmin **çarpıtılmasına** götürdüğünü gösterdi. Bunun karakteristik özelliği, örneğin Kautsky' in 1902'deki bir broşürün her yerinde sadece "devlet iktidarının ele geçirilmesinden" söz ediliyordu, yani; revizyonistlerin burjuva devlet iktidarını **yıkımadan** iktidarı ele geçirme konusundaki düşüncelerine **müsaade eden** bir formülasyon seçilmişti.⁽¹⁰⁾

Sadece proletarya diktatörlüğünü kabul eden kişiler Marksistler!

Lenin Devlet ve Devrim" eserinde, oportünizmin sınıf mücadelesinin kabul edilmesi meselesinde, tam belirleyici **esas sorunda** durduğuna, onun kapitalizmden komünizme geçiş dönemini, burjuvazinin yıkılması ve tümüyle imha edilmesi dönemini tamamen es geçtiğini berrak bir şekilde ortaya koymaktadır.

"Sadece, sınıf mücadelesinin kabulünü, proletarya diktatörlüğünün kabulüne kadar genişleten kişi Marksist'tir. Marksist'in sıradan küçük (ve de büyük) burjuvadan en derin farkı bundan ibarettir. Marksizmi gerçekten anlamaman ve kabul etmenin denektaşı bu olmak zorundadır."⁽¹¹⁾

Devlet ve devrim sorunu, tek tutarlı devrimci sınıf olarak proletaryanın rolüyle, bilimsel komünizmin proletaryanın hegemonyası üzerine ve proletarya diktatörlüğüyle gerçekleştirmeye hakkındaki öğretisiyle sıkı sıkıya bağlıdır. Temelsel olarak anlaşılması gereken bu ilişkileri Lenin eserinde bir kaç kez ortaya çıkartmakta ve berraklaştırmaktadır. Biz burada, proletaryanın devrimci rolünü gerek sübjektif gerekse objektif ta-

Lenin'in "Devlet ve Devrim" eserinin yapısına bir bakış

Lenin bu eseri, Ağustos 1917'de Rusya'daki Şubat burjuva devriminden sonra, dünya savaşının içinde yazdı. Enternasyonal alanda proleter devrim olgunlaşmıştı, öyle ki, teorik sorun olarak proleter devrimin devlet karşısındaki ilişkisi kaçınılmaz, pratik bir öneme ulaşmıştı.

Bu durumda Lenin, Marks ve Engels'in II. Enternasyonal oportünistleri tarafından çarpıtılan devlet konusundaki öğretisini yeniden kumak görevini öncelikle üstlendi. Aynı zamanda bu eserde o, bilimsel komünizmi devlet ve proletarya diktatörlüğü konusunda geliştirdi.

Bu temel eserde Lenin, bilimsel komünizmin klasiklerinin öğretilerinde sadece temel prensipsel sonuçları ele alıp berraklık yaratarak ortaya koymakla kalmamakta, tam tersine bu görüşlerin hangi tarihsel koşullarda geliştirdikleri, somutlaştırdıkları ve pratikte uyguladıkları konusunun nasıl incelenmek zorunda olduğunu mükemmel örneklerini sunmaktadır.

Bütün bunlara rağmen Lenin her seferinde, Marks ve Engels'in devlet ve devrim konusundaki öğretisinin diyalektik ve tarihsel materyalizm ve zengin tarihsel bilgiyle doğrulanan tecrübelerin özeti olduğunu vurgulamaktadır. Yani, bu öğretisi, sadece mantıksal bir fikir değil, tam tersine gerçek olayların, özellikle de devrim zamanlarının canlı tecrübelerinin, - 1848'den 1851'deki devrim yıllarının tecrübeleri ile başlayan, 1871 Paris Komünü deneyinin Marks tarafından yapılan devam ettirilen ve Engels'in 1872'den 1891 yılları arasındaki görüşlerinin toplamına kadar- proletaryanın devlet konusundaki görevleri, burjuva devlet aygıtının parçalanmasının zorunluluğu ve proletarya diktatörlüğünün kurulmasına götürülen tahliliyle bilimsel komünizmin öğretilerinin geliştirilmesi için tahlilidir. Bu temelde Lenin, sonuçta oportünistlerin marksizmin tayin edici tahrifatlarını teşhir etmektedir.

"Sınıflı toplum ve devlet" başlıklı I. bölümde Engels'in iki temel eseri ışığında (yani "Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni", 1884 Marks/Engels Eserler Cilt 21 ve "Anti-Dühring", 1878 Marks/Engels Eserler Cilt 20) Marksist devlet teorisinin mantıksal, tematik olarak bölümlere ayrılmış bütünlüklü bir bakış açısının temel özellikleri verilmektedir.

"Uzlaşmaz karşıtlığa sahip sınıfların ürünü" olarak devletin **ortaya çıkışı**, ordu

ve polise dayanan mevcut esas bölümü, sömürücü devletlerin sömürülen sınıflar üzerindeki baskı altında tutan bir araç olarak **fonksiyonu** ve burjuva devletin proleter devriminde şiddetle yıkılması ve yeni bir devletin, proletarya diktatörlüğünün kurulmasının **perspektifi** burada devlet sorunun köşe taşları olarak saptanmaktadır. En sonunda Lenin, devletin nasıl ve hangi adımlarla nihayetinde sönmeye başlayacağı sorununu ele almaktadır.

Bu sorunda programatik temel ortaya konulduktan sonra bir sonraki bölümlerde - Marks ve Engels'in konuyla bağlantılı yazılarını takip ederek, tarihi olarak ortaya konuşularının aşamalarını sistemli bir şekilde- derinlemesine ele almakta ve tayin edici noktalarda keskinleştirmektedir:

"1848-1851 yıllarının deneyimi" başlıklı II. Bölümde eski devlet aygıtını yıkmamanın neden zorunlu olduğu sorununa ağırlık verilmektedir.

"Komünist Partisi Manifestosu" adlı eseri (1848, Marks/Engels Eserler Cilt 4, "Felsefenin Sefaleti", 1846/47 Marks/Engels Eserler Cilt 4, ve "Luis Bonaparte'in 18. Brumaire", 1852, Marks/Engels Eserler Cilt 8) tahkik ederek, Lenin, burjuva devlet aygıtının burjuvazinin proletaryayı sömürmek için bir baskı aracı olduğu gerçeğinden, bu devlet aygıtının şiddete dayanan proleter devrimle yıkılmak, proletarya diktatörlüğünde kendi hegemonyasını gerçekleştirmek zorunda olduğu sonucunu çıkartmıştır.

"1871 Paris Komünü deneyimi" başlıklı III. Bölümde parlamentarizmin karşısına proletarya diktatörlüğünü çıkartmaktadır. Marks'ın, "Fransa'da iş savaş" (1871, Marks/Engels Eserler Cilt 17) adlı eserini tahlil eden Lenin, burjuva devlet makinesinin yıkılmasından yola çıkarak, bunun yerine eski sömürücülerin direnişini kıran ve sosyalizmi inşa edecek olan proletarya diktatörlüğü devletinin geçirileceği düşüncesini geliştirdi. Parlamentarizme karşı ve onun çürümüşlüğü arasındaki sınırı çekerak, proleter devletin özelliklerini tasvir etmektedir: eski kurumların yerine prensip olarak farklı biçimdeki kurumlar geçirilmekte, böylelikle örneğin, devlet iktidarının fonksiyonlarının taşıyıcısı olarak kanun yapıcı ile uygulayıcısı aynıdır, onlara işçi ücretleri düzeyinde ödenmekte ve kendilerini seçmenler tarafından derhal görevlerinden alınma ile karşı karşıyadır.

IV. Bölümde "Engels'in tamamlayıcı açıklamaları"nda Lenin ikili bir darbe vurgulamaktadır: O Anarşistlerle proletaryanın, kapitalizmin yıkılmasından sonra da

burjuvaziye baskı altında tutmak için devlete, silahların şiddetine ihtiyacı olduğu konusunda polemik yürütmektedir. Aynı zamanda Anarşistlere "sağ"dan saldıran sağ oportünistlerle mücadele etmektedir. Sonra esas darbeyi sağ oportünistlere karşı yoğunlaştırmaktadır. Özellikle Almanya'da yaygın olduğu biçimdeki devlete olan batıl inancın yüceltilmesine karşı mücadele! O bunun karşısına, devletin aşılacağı imkanlarını, "devleti talan edenlerin" tümünden uzaklaştırmanın imkanlarını koymaktadır.

Öncelikle Marks'ın "Gotha Programının Eleştirisi"nin tahliline dayanan V. Bölüm'de "Devletin sönmüş gitmesinin Ekonomik temelleri"nde Lenin, üretici güçlerin - Stalin'in tahlil ettiği gibi- büyümesinde olduğu gibi proletarya diktatörlüğünün, kapitalizmin daha hala yaşamakta olan unsurlarıyla mücadele içinde nihayetinde sönmüş gidecek olan devletin güçlendirilmesine ve nihai hedef olan komünizme ulaşana kadar diyalektik temellerini ortaya koymaktadır. Kitlelerin her geçen sürede daha fazla bir şekilde katılımıyla devlet, bir taraftan güçlendirilmekte (bunun için ayrıca bakınız: Lenin, Eserler, Cilt 26, S. 246 Almanca) diğer taraftan ama kitlelerin katılımıyla artan bir şekilde devlet artan bir şekilde gereksiz hale gelmekte ve giderek değişik fonksiyonları ile sönmüş gitmesi başlamaktadır.

VI. Bölümde "marksizmin Oportünistler tarafından bayağılaşınması"nda daha bugünde geçerli bir görev ortaya konmaktadır: Oportünistleri teşhir etmek ve karşı mücadele yürütmek!

Bu bölümde oportünistlerle hesaplaşmakta ve tarihlerini ve gelişmelerini olduğu gibi, özsel sorunlardaki suskunluklarının kaçınılmaz olarak, devlet ve devrim sorununda da çarpıtılmaya ve sahtekarlığa başvurmaya götürdüğünü ve sonunda bunun sıra dizimi son tahlilde oportünizme varmak zorunda olduklarını tasvir etmektedir.

VII. Bölüm olarak, 1905 ve 1917 Rus devrimlerinin tecrübelerini tahlil etme olarak planlanmıştır, ancak bu Ekim devrimi nedeniyle yazılmadı. Lenin ekim devriminden kısa süre sonraki ilk baskının son sözünde bunun için şunları yazdı:

"Devrimin deneyimleri"nden geçmek, onun hakkında yazmaktan daha hoş ve yararlıdır ."

(Lenin, "Devlet ve Devrim"nin birinci baskının son sözü, 1917, Eserler Cilt 25, S. 507 yada; Türkçe Seçme Eserler 7, s. 127)

rafını ortaya koyan etraflı bir pasajı aktarıyoruz:

“Burjuvazinin egemenliğini devirmek sadece, ekonomik varlık koşulları onu bu devirleşme hazırlayan, ona bunu gerçekleştirene olanak ve gücü veren özel bir sınıf olarak proletarya tarafından mümkündür. ... Yalnızca proletarya - büyük üretimdeki ekonomik rolü sonucu, ... tüm emekçi ve sömürülen kitlelerin önderi olma yeteneğine sahiptir...”

Proletaryanın devlet erkine, merkezleşmiş bir iktidar örgütüne, bir şiddet örgütüne, gerek sömürücülerin direnişini bastırmak için gerekse de sosyalist ekonomiyi ‘işler hale getirmek’ üzere nüfusun muazzam kitlesini, köylülüğü, küçük-burjuvaziyi, yarı-proleterleri yönetmek için gereksinim duyar.

Marksizm işçi partisini eğiterek, iktidarı ele geçirme ve tüm halkı sosyalizme götürme, yeni düzeni yönetme ve örgütleme, toplumsal yaşamlarının burjuvazi olmadan ve burjuvaziye karşı biçimlendirilmesinde tüm emekçilerin ve sömürülenlerin öğretmeni, yöneticisi, önderi olma yeteneğine sahip proletaryanın öncüsünü eğitir.”⁽²³⁾

Modern revizyonistlerin, sözüm ona proletarya diktatörlüğünün yerine konulan ve onu gereksiz kılan, sınıflar üzerinde duran “tüm halkın devleti” tezi, özel olarak önemlidir, ki Lenin bu tezi başka bir yerde bıçak keskinliği ile tespit etmektedir:

“Marks’ın devlet öğretisinin özünü yalnızca, bir sınıfın diktatörlüğünün, yalnızca bir bütün olarak her sınıflı toplum için değil, yalnızca burjuvaziyi devirmiş olan proletarya için değil, aynı zamanda kapitalizmi ‘sınıfsız toplum’ dan, komünizmden ayıran tüm bir tarihsel dönem için de zorunlu olduğunu kavramış olan kişi benimsemiştir. ... Kapitalizmden komünizme geçiş elbette muazzam bir politik biçimler bolluğu ve çeşitliliği gösterecektir; fakat özü mutlaka aynı kalacaktır: proletarya diktatörlüğü.”⁽²⁴⁾

Proleter devlet kendisini öz itibarı ile burjuva devletten ayırır. Çünkü eskiden sömürülenlerin büyük çoğunluğu artık eski sömürücülerini baskı altında tutmaktadırlar. Bu proletarya devletinin diktatörsel yönüdür. Eski sömürülenler için bu proleter devlet ama artık yeni biçimdeki demokratiktir.

Proletarya diktatörlüğü, çoğunluğun azınlık üzerindeki baskısıdır. Ancak bu, sınıfsız topluma, komünizme değin uzanan dönem içinde sınıf mücadelesinin olmayacağı anlamına gelmez. Çünkü, eski sömürücüler, karşı-devrimin güçleri rahat durmayacaklar, kaybettikleri cennetlerini yeniden ele geçirmek için uğraşacaklardır, sömürücü iktidarı yeniden kurmak için uğraşacaklardır, kapitalist sömürü düzenini yeniden restore etmek için öncelikle Sovyetler Birliğinde Kruşçov-Brejnev revizyonistlerinin iktidarı gerçekten ele geçirdikleri gibi uğraşacaklardır. Lenin bu yüzden şunlara dikkat çekti:

“Gerçekte bu dönem, kaçınılmaz olarak, işitilmemiş şiddette bir sınıf mücadelesi dönemi-

dir, bu mücadelenin o zamana dek görülmedik keskinlikteki biçimlerinin dönemidir, o halde bu dönemin devleti de, kaçınılmaz olarak, yeni bir tarzda (proleterler için ve bir bütün olarak mülksüzler için) demokratik ve yeni bir tarzda (burjuvaziye karşı) diktatörsel olmak zorundadır.”⁽²⁵⁾

Devletin tamamen sönüşü, komünizmi eksiksiz şart koşmaktadır

Proleter devrimin esas hedefi, sömürsüz, baskısız ve sınıfsız bir toplum, yani komünizmdir. Burada, proletarya diktatörlüğünün komünizme kadar ki tüm süreçte varlığını sürdürmek zorunda olduğunu, maksimal olarak güçlendirilmek zorunda olduğunu ve bu devlet iktidarının bürokratik bir şekilde gelişmek şeklinde değil,

W. I. Lenin

Devlet ve Devrim

tam tersine daha ziyade kitlelerin bilinçliliğinin yükseltilmesi, devlet iktidarına en geniş emekçi kitlelerinin her geçen zaman daha fazla alanda katılımı biçiminde anlamak zorunludur. Eğer Lenin’in talep ettiği gibi, her bir kadın aşçı, her emekçi devleti yönetebilirse ve yönetiminde aktif bir şekilde yer alabilirse, o zaman böylesi bir devletin ne kadar kudrete ve güce sahip olmak zorunda olduğu açıktır. Lenin şunu ileri sürdü:

“O zaman, komünist toplumun ilk evresinden daha üst evresine geçişin ve bununla beraber devletin tümüyle sönüp gitmesinin de kapıları ardına dek açık olacaktır.”⁽²⁶⁾

Sınıf düşmanı tüm dünyada paramparça edilmesi koşuluyla, o zaman, açıktır ki, devletin sönüp gitmesi maksimal olarak hazırlanmış olacak ve esas fonksiyonları gereksiz hale gelecek ya da gereksiz olacaktır. Devletin tümüyle sönüp gitmesi için, Lenin’in belirttiği gibi, tam komünizm gereklidir.

Lenin’in eseri, modern revizyonistlerin çarpıtmalarına, özellikle “yeni koşullar”la “Devlet ve Devrim”in temelsel prensiplerini “eskimiş” olarak yansıtan ve sözüm ona sosyalizme “barışçıl

parlamentar yol” imkanı zırvalayan demagojilerine karşı tayin edici bir silahtır.

“Devlet ve Devrim” itinalı bir şekilde incelenmek ve kendi saflarını, komünistlerin eğitimi yapılarak, her türden oportünizme karşı Alman emperyalist devletinin yıkılması için, burjuvaziye ve her türden gericiliğe karşı iç savaş için, proletarya diktatörlüğünün kurulması için uzlaşmaz bir mücadele de eğitmek ve silahlandırmak için zorunludur.

DİPNOTLAR

⁽¹⁾ Lenin, “Devlet üzerine” Sverdlov üniversitesindeki referansı 1919, Eserler Cilt 29, S. 462

⁽²⁾ Almanca orijinal metinde yanlışlıkla 1898 olarak geçmektedir-çn.

⁽³⁾ Marks’ın “Fransa’da iç Savaş”ına önsöz” 1891, Marks/Engels Eserler Cilt 22, S.198’den Lenin tarafından “Devlet ve Devrim”de zikredilmektedir Eserler Cilt 25, Almanca. Türkçesi: 12 Ciltlik Lenin’in Seçme Eserlerinden 7. Ciltte yer alan “Devlet ve Devrim” adlı eserden zikredilmektedir. S. 86. Aşağıda zikredilen bütün göndermeler, bu kitap referans alınmıştır.

⁽⁴⁾ Marks/Engels, Eserler Cilt 21, S. 165

⁽⁵⁾ Engels, “Marks’ın “Fransa’da iç Savaş” eserine önsöz”, 1891, Marks/Engels Eserler Cilt 22, s. 198/199 Lenin’in “Devlet ve Devrim”de zikredilmektedir, s. 86

⁽⁶⁾ Aynı yer, s. 199, Lenin’de S. 87

⁽⁷⁾ S. 16

⁽⁸⁾ S. 19

⁽⁹⁾ S. 21

⁽¹⁰⁾ Engels, “Ailenin, özel mülkiyetin ve devletin kökeni”, 1884 Marks/Engels Eserler Cilt 21, s. 166/167. Lenin tarafından “Devlet ve Devrim”de zikredilmektedir, age, s. 24

⁽¹¹⁾ S. 19

⁽¹²⁾ S. 43

⁽¹³⁾ S. 126

⁽¹⁴⁾ S. 25

⁽¹⁵⁾ Engels’ ten zikreden Lenin ‘Devlet ve Devrim’, s. 26

⁽¹⁶⁾ S. 94

⁽¹⁷⁾ S. 87

⁽¹⁸⁾ S. 20

⁽¹⁹⁾ S. 47

⁽²⁰⁾ S. 33

⁽²¹⁾ S. 112

⁽²²⁾ S. 44

⁽²³⁾ S. 36-37

⁽²⁴⁾ S. 45

⁽²⁵⁾ S. 45

⁽²⁶⁾ S. 108

BUCHLADEN

Georgi Dimitroff

Koblenzer Str. 4, 60327 Frankfurt/M.

Fax 069/730920

ÖFFNUNGSZEITEN:

Mittwoch - Freitag 16.30 - 18.30 Uhr

Samstag 10.00 - 13.00 Uhr

Montag/Dienstag geschlossen

Vertrieb für

Internationale Literatur

Brunhildstr.5, 10829 Berlin

GEÖFFNET:

Samstag 11.00 - 14.00 Uhr